

## Tilsynserklæring for skoleåret 2021/2022 for Markusskolen:

### 1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 561036	Skolens navn: Markusskolen
----------------------	-------------------------------

#### 1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Berit Søndergaard Larsen

### 2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
27-01-2022	5.b	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	9. b	Matematik	Naturfag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	8	Valgfag madkundskab	Praktiske/musiske fag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	4	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	1.A	Matematik	Naturfag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	8.	Engelsk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
27-01-2022	6.	Matematik	Naturfag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	0. A	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	3. B	Engelsk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	Blandet	Dansk som 2. sprog	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	3. A	Kristendom	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	8.	Tysk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen

08-02-2022	9. A	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen
08-02-2022	7. B	Dansk	Humanistiske fag	Berit Søndergaard Larsen

## 2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

I henhold til § 9 a skal jeg varetage tilsynet med, "at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Ved mine tilsynsbesøg har jeg, lige fra jeg er trådt ind ad døren, følt mig velkommen. Jeg har mødt imødekommende og nysgerrige elever, der er videbegærlige og gerne delagtiggør mig i deres viden. Al personale, jeg har mødt på min vej, har ligeledes været venlige og hjælpsomme, uanset hvad jeg har spurgt dem om. Når det var belejligt, drøftede jeg den enkelte times mål, indhold og afvikling med den respektive lærer, hvilket efterlod mig med den klare overbevisning, at alt, hvad der foregår, er nøje overvejet, gennemtænkt og planlagt, således at de i forvejen opstillede mål så vidt muligt bliver nået, og eleverne får mulighed for at udnytte hvert deres potentiale. Det er kendetegnende, at eleverne har gode og tillidsfulde relationer såvel indbyrdes som i forhold til lærerne. Her går fagligheden hånd i hånd med nærvær og tryghed. Med al tydelighed en yderst velfungerende skole.

## 3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.*

### 3.1 Uddybning

I samtlige fag foregår undervisningen på dansk - med undtagelse af sprogfagene. Det daglige sprog overalt på skolen er ligeledes dansk.

## 4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

### 4.1 Uddybning

#### Dansk i 5. B

Eleverne har forberedt fremlæggelser. En pige starter med at fortælle om LEGO. Hun har lavet en fin PowerPoint til at understøtte det sagte. Efter fremlæggelsen stiller klassen opklarende og interesserede spørgsmål. Næste elev fremlægger om kaktusser. Hun har sat sig godt ind i det og klarer sig godt igennem trods virkelig svære ord. De andre lytter opmærksomt og har igen op-klarende spørgsmål.

Læreren går videre med kommentarer til illustrationer til en roman, der er blevet læst i klassen. Programmet for resten af timen gennemgås, hvorefter der er en kort pause. Efter pausen får de en læseprøve. Læreren starter med at læse en lille tekst, der skal give eleverne en forforståelse, så de bedre kan forstå teksten, de selv skal til at læse. Ydermere forklares den type opgave, de skal lave til læseteksten. Læreren forklarer grundigt, hvordan det hele skal foregå, hvorefter de laver en øveopgave i fællesskab. Da alle er helt med på, hvad det går ud på, skal de gå i gang. Der er musestille, og det er tydeligt, at alle er yderst koncentrerede.

#### Dansk i 4. klasse

Klassen er i gang med at lave læselog, så eleverne skal først vælge en kreativt udformet forside. Som lektie har de lavet opgaver i "Stavevejen 2" fra Alinea 5. udgave 5. oplag 2021.

Næste opgave præsenteres. Nu gælder det flertalsendelser. Nogle opgaver skal laves alene og andre to og to. Læreren beslutter, hvem der skal arbejde sammen, efterhånden som de bliver færdige med den første opgave. Når de er færdige med opgaverne i Stavevejen, må de fortsætte i "Dansk direkte 4" fra Gyldendal 2. udgave, 2. oplag 2020. Næste opgave gennemgås i plenum, og eleverne markerer ivrigt, hver gang der er et spørgsmål. Læreren sørger for hele tiden at inddrage eleverne og henvise til, hvad de tidligere har arbejdet med og lært. Enkelt- eller dobbelt-konsonant gennemgås med eksempler og tydelig udtale.

I timen efter skal de rundt til forskellige arbejdsstationer, hvor der skal spilles forskellige spil med de grammatiske områder, de er i gang med. I klassen findes der en mængde spil og kreativt udformede plancher med faglige ting.

#### Dansk i 0. A

Da jeg stod ved døren, kunne jeg tydeligt høre, at stemning i 0. A var høj – på den gode måde! Da jeg kom ind, var nedtællingen til 1. klasse i gang. Den var visualiseret ved en talrække rundt på væggen, så eleverne kunne forholde sig til, hvor længe der var til, at de skulle i 1. kl. På den måde blev der også øvet tocifrede tal, hvilket mange af eleverne var gode til. Der var et par af eleverne, der havde lidt at sige, så fingrene røg i vejret. Efter at have lyttet til dem, begyndte læreren at læse højt fra klassikeren "Lille Virgil". Hele lokalet emmede af kreativitet og læring: Tal, bogstaver, spil, farveblyanter og alt, hvad man kunne ønske sig for en god skolestart. På tavlen stod dagens program, hvor H.C. Andersen, små ord og Fandango F stod nævnt. Efter at have læst en lille historie om en pige, der havde fået et kors til sin dåb, blev der sagt fadervor. Så gjaldt det staveord. På tavlen satte læreren tre streger og sagde ord som "kål", "bil" og "bus". Eleverne skulle så lytte sig frem til, hvilke bogstaver ordet bestod af. Lydene blev tydeligt artikuleret og eleverne deltog ivrigt. De var så dygtige, at de snart kunne sætte niveauet lidt op. De taler om, hvor forskelligt "e" kan lyde, alt efter placeringen i ordet. Efter at have siddet stille er det nu tid til en løbetur på stien udenfor.

#### Dansk 9. A

Klassen har læst et digt af Naja Marie Aidt, novellen "Torben og Maria" og til denne lektion novellen "Som englens flyver" som lektie. De starter med at tale om personerne. Novellen har gjort indtryk på dem, og efterhånden når de omkring nøglestederne. De har hørt om bz'ere og yuppier og bruger disse begreber ind i samtalen om teksten. Efter den indledende samtale i plenum, går eleverne nu sammen i grupper af 3-4 elever, hvor de videndeler om de næste tre spørgsmål, de har forberedt sig på. Tilbage i plenum taler de om symbolerne

## 5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

### 5.1 Uddybning

#### Matematik 1. A

Klassen arbejder med at måle, så det er vigtigt at have en lineal. Der måles omkredse af forskellige geometriske former. Læreren viser, hvordan man kan holde på linealen, så den ikke forskubber sig. Nu skal de selv lave streger på et stykke papir. De mindes om, at man bruger "stillestemmer", når der arbejdes. Der uddeles centicubes. Med disse skal der laves en figur. De skal nu tegne en streg rundt om figuren. Der gives hele tiden korte tydelige instruktioner, ligesom der øves klasseregler undervejs. Nu skal de i gang med at måle omkredse. Der er bundne opgaver (omkreds mellem 40 og 60 cm) og åbne opgaver. Eleverne må gerne gå ud på fællesområderne og gerne arbejde sammen to og to. De er meget ivrige med at måle, men de synes også, det er lidt svært, især med meget store eller meget små objekter.

Bogsystemet der anvendes er "Multi 1A" fra Gyldendal 1. udgave, 2. oplag 2012. Der suppleres med engangsmaterialer fra Rema, hvor de bare må "regne løs". De er snart færdige med 1. del og skal videre med 2. del, fortæller læreren.

#### Matematik i 6. kl.

Klassen arbejder med geometriopgaver i "Multi 6 Opgavebog" 1. udgave, 5. oplag 2021. Det drejer sig om rumfang og om at omregne mellem cm, dm og m. De har haft lektier for og efter at have gennemgået dem, går de videre med de nye opgaver. Når de er færdige med siden i opgavebogen, skal de arbejde videre på Matematik Fessor. Bliver de færdige der, skal de arbejde med Supertræneren.

Rundt omkring tales der lavmælt om opgaverne, og der opstår en smule konkurrence, efterhånden som enkelte bliver færdige.

## 6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

*Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de*

*fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.*

## 6.1 Uddybning

Valgfag i madkundskab – en halv 8. kl.

Temaet er "budgetmad". Læreren har gennemgået et SU-budget for at anskueliggøre over for eleverne, hvordan deres situation kan se ud om ganske få år. Efterfølgende var der en "I-supermarkedet-quiz" med fokus på det psykologiske omkring varenes placering i et supermarked. Opgaven herefter stod på at eleverne skulle lave en madplan, der skulle kunne realiseres for et beløb på 200 kr. om ugen. Til slut skulle de i grupper tilberede et restemåltid af udvalgte ingredienser fra køleskab og skuffer. Der dufter dejligt rundt omkring og stemningen er høj.

Alt i alt et meget relevant undervisningsforløb, hvor eleverne i høj grad udviste selvstændighed og overblik i forhold til den ramme, som læreren havde sat.

## 7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

### 7.1 Uddybning

Ifølge Børne- og Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik opnåede Markusskolen i skoleåret 2020/21 et samlet karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på 8,5 ved de bundne prøver. Samtlige elever opnåede mindst 2,0 i dansk og matematik. Til sammenligning lå det samlede gennemsnit på landsplan på 8,0 og for kommunen på 7,7. Andelen af elever, der overgår til ungdomsuddannelser umiddelbart efter at have afsluttet et forløb på Markusskolen ligger ofte på 100% - og altid højere end såvel kommunen som hele Danmark.

## 8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

### 8.1 Uddybning

Ifølge Børne- og Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik opnåede Markusskolen i skoleåret 2020/21 et samlet karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på 8,5 ved de bundne prøver. Samtlige elever opnåede mindst 2,0 i dansk og matematik. Til sammenligning lå det samlede gennemsnit på landsplan på 8,0 og for kommunen på 7,7. Andelen af elever, der overgår til ungdomsuddannelser umiddelbart efter at have afsluttet et forløb på Markusskolen ligger ofte på 100% - og altid højere end såvel kommunen som hele Danmark.

## 9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

## 9.1 Uddybning

Ifølge Børne- og Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik opnåede Markusskolen i skoleåret 2020/21 et samlet karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på 8,5 ved de bundne prøver. Samtlige elever opnåede mindst 2,0 i dansk og matematik. Til sammenligning lå det samlede gennemsnit på landsplan på 8,0 og for kommunen på 7,7. I engelsk var gennemsnittet så højt som 9,2 - meget imponerende.

Andelen af elever, der overgår til ungdomsuddannelser umiddelbart efter at have afsluttet et forløb på Markusskolen ligger ofte på 100% - og altid højere end såvel kommunen som hele Danmark

## 10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

## 10.3 Uddybning

## 11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

## 11.1 Uddybning

Jeg kan her til slut opsummere, at jeg anser alle fordringer og forventninger som værende opfyldt til fulde. Det er min uforbeholdne opfattelse, at undervisningstilbuddet på Markusskolen fuldt ud kan sammenlignes med det man kræver i folkeskolen. Skolen har en rød tråd gennem alle årgange ligesom årsplanerne for de enkelte fag afspejler en systematisk og fremadskridende proces i undervisningen. Slutteligt taler de endog meget tilfredsstillende resultater fra afgangsprøverne for sig selv. Helt kort kan jeg sige, at vilkårene for mit tilsyn har været helt optimale. Jeg glæder mig til at fortsætte tilsynsarbejdet på skolen.

## 12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

## 12.1 Uddybning

Demokrati og medindflydelse på Markusskolen er delt op i 3 undergrupper:

a. Livsindstilling i hverdagen

- b. Undervisning
- c. Elevindflydelse (elevråd/UMV)

#### Livsindstilling i hverdagen

På Markus skolen ønsker vi et forpligtende fællesskab, hvor alle regnes for ligeværdige, og hvor det enkelte menneske har ansvar og frihed inden for fællesskabets rammer. Derudover ønsker vi, at ansatte møder eleverne med åbenhed og respekt.

Samtidig mener vi, at der er flere væsentlige forhold, som det er vanskeligt at dokumentere, da det ikke altid er målbart. I et kristent miljø - og med næstekærlighed som omdrejningspunkt - ønsker vi, at den enkelte elev søger at udvikle selvværd og højne ansvarlighed over for sig selv såvel som for fællesskabet samt opnå forståelse og respekt for den verden, som omgiver os.

#### Undervisning

Vi skal selvfølgelig forsøge at give børnene den bedst mulige skolegang. Derfor er det vigtigt, at undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs faglige niveau. Gennem undervisningsform og indhold ønsker vi, at eleverne får medindflydelse og forståelse for andres synspunkter og livsindstillinger.

#### Elevindflydelse (elevråd/UMV)

En gang om måneden mødes eleverne i 4. til 9. klasse. Her tilrettelægges og diskuteres forskellige emner, som eleverne har med fra deres klasser. Herudover diskuteres også fælles problemer og konflikter. Ved mødets afslutning indgås der aftaler, som skal bringes tilbage til de øvrige elever, på klassemøder.

På klasse- og UMV-møder lærer man at lytte til hinanden og lærer at argumentere for meninger og holdninger.

Af emner kan nævnes: legepladsindretning og legepatrulje, mobning, brug af facebook, drøftelse af samværsregler og elevernes arbejdsmiljø.

Dette er, hvad skolen selv har formuleret og offentliggjort på hjemmesiden, og på mine besøg har jeg kun set eksempler på ovenstående - aldrig det modsatte.

### 13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

#### 13.1 Uddybning

Et vigtigt redskab til at udvikle elevernes demokratiske dannelse er reel medbestemmelse. Skolen har et velfungerende elevråd, som medinddrages i skolens beslutninger på en række områder, der vedrører elevernes dagligdag.

### 14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

## 14.1 Uddybning

Der arbejdes overalt på skolen med forpligtende fællesskaber. På skolens hjemmeside ligger en skolerapport om trivselsmåling fra skoleåret 2018/2019, hvor skolen generelt scorer højt på parametrene "Social trivsel", "Faglig trivsel", "Støtte og inspiration" samt "Ro og orden". Mit indtryk er, på baggrund af ovenstående, at det stadig forholder sig således.

Noter fra mit besøg i 0. A: Da jeg stod ved døren, kunne jeg tydeligt høre, at stemning i 0. A var høj – på den gode måde! Da jeg kom ind, var nedtællingen til 1. klasse i gang. Den var visualiseret ved en talrække rundt på væggen, så eleverne kunne forholde sig til, hvor længe der var til, at de skulle i 1. kl. På den måde blev der også øvet to cifrede tal, hvilket mange af eleverne var gode til. Der var et par af eleverne, der havde lidt at sige, så fingrene røg i vejret. Efter at have lyttet til dem, begyndte læreren at læse højt fra klassikeren "Lille Virgil". Hele lokalet emmede af kreativitet og læring: Tal, bogstaver, spil, farveblyanter og alt, hvad man kunne ønske sig for en god skolestart. Desuden fokus på konflikthåndtering med plakat med konfliktrappen samt en plakat med skurke-sprog og en anden med heltesprog. På tavlen stod dagens program, hvor H.C. Andersen, små ord og Fandango F stod nævnt. Efter at have læst en lille historie om en pige, der havde fået et kors til sin dåb, blev der sagt fadervor. Så gjaldt det staveord.

## 15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

### 15.1 Uddybning

Ved enkelte helt specifikke lejligheder og altid velbegrunder. Her en note fra mit tilsynsbesøg:

Dansk 7. B

De er i gang med at tale om personlige grænser. De kommer med mange eksempler på personlige grænser, positive grænser – når man gør noget, man er lidt bange for – og gruppepres. De taler om genren reklamekampagner for selv at kunne lave en kampagne for at respektere hinandens grænser. Lektien har været at tænke på et slogan. Det skal laves som en plakat, enten på karton eller fremstilles på computer. Der er lavet rene drenge- og rene pigegrupper, for at de på den måde har mulighed for at tænke på specifikke problemstillinger for deres eget køn.

## 16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

### 16.1 Uddybning

Ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende værdi på skolen. Desuden arbejdes der med kønsligestilling på den måde, at det forsøges både i klasserne, i medarbejderflokkene og i bestyrelsen at have en ligelig fordeling



mellem mænd og kvinder/drenge og piger.

**17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?**

Ja

**17.1 Uddybning**

**Elevindflydelse (elevråd/UMV)**

En gang om måneden mødes eleverne i 4. til 9. klasse. Her tilrettelægges og diskuteres forskellige emner, som eleverne har med fra deres klasser. Herudover diskuteres også fælles problemer og konflikter. Ved mødets afslutning indgås der aftaler, som skal bringes tilbage til de øvrige elever, på klassemøder.

På klasse- og UMV-møder lærer man at lytte til hinanden og lærer at argumentere for meninger og holdninger.

Af emner kan nævnes: legepladsindretning og legepatrulje, mobning, brug af facebook, drøftelse af samværsregler og elevernes arbejdsmiljø.

**19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?**

Ja

**19.1 Uddybning**

De ansatte er helt klar over, at de har en skærpet underretningspligt som pædagoger og lærere. Dette er gennemgået på et PR-møde. Hvis en elevs adfærd giver anledning til bekymring eller eleven fortæller noget til læreren, som vækker bekymring, snakker lærerteamet med skolelederen, og de aftaler i fællesskab det videre forløb. Det vil typisk være en kontakt til forvisitationen, hvor de får rådgivning om, hvorvidt der skal indsendes en underretning eller ej.

**20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?**

Ja

**20.1 Uddybning**

**21. Donationer**

**Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?**

Nej

## 22. Tilsynets sammenfatning

Tilsynserklæring for "Markusskolen" skoleåret 2021-22

Skolekode: 561036

CVR-nr.: 86593513

(tilsyn udført i henhold til §9 i lov om frie grundskoler)

Til bestyrelsen v/Markusskolen

Stenhuggervej 26

6710 Esbjerg V

Ribe, den 5. maj 2022

Tilsynet med Markusskolen har sit lovmæssige grundlag i Lovbekendtgørelse om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse LBK nr. 1656 af 09/08/2021 , der afløser LBK nr. 816 af 14/08/2019 .

Indledningsvist vil jeg som altid for en god ordens skyld fastslå, at jeg som tilsynsførende opfylder kravene i kapitel 3 i ovennævnte lovbekendtgørelse, der bl.a. omhandler tilsynsførendes habilitet og faglige forudsætninger for at kunne gennemføre tilsynet samt vurdere skolens undervisningsmæssige tiltag. Jeg har i 2015 gennemført certificeringskurset og lever dermed op til kravet om at alle tilsynsførende skal være certificerede pr. 1. august 2016 (i henhold til "Bekendtgørelsen om valg og certificering af tilsynsførende ved frie grundskoler"). Jeg har endvidere gennemført mit gencertificeringskursus, så min certificering nu er gældende frem til 2024. På gencertificeringskurset var der specielt fokus på grundpillerne for de frie skoleformer – herunder principperne for åndsfrihed og pædagogisk frihed – samt tegn på eksempelvis "skolens forberedelse af eleverne i forhold til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre".

Jeg har været tilsynsførende på Riberhus Privatskole i Ribe i perioden primo 2012 og frem til medio 2018, adspurgt af daværende forstander på Rejsby Europæiske Efterskole, hvor jeg var og stadig er ansat som lærer. På nuværende tidspunkt er jeg tilsynsførende på tre skoler: Esbjerg Realskole, Friskolen Bylderup-Bov samt naturligvis

Markusskolen.

Som Markusskolens tilsynsførende vil jeg holde mig løbende orienteret om skolens hverdag og aktiviteter gennem skolens hjemmeside, hvilket giver det mig et godt indblik i skolens liv og virke. "Markusskolen følger Forenklede Fælles Mål i samtlige fag, undtagen kristendomskundskab og seksualundervisning hvor undervisningen tager udgangspunkt i læse-planerne udgivet af Foreningen af Kristne Friskoler".

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d skal jeg som tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst en hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere samt vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

I indeværende skoleår – mit andet som tilsynsførende på Markusskolen - har tilsynet naturligvis igen været præget af de restriktioner, Covid-19 har medført, dog ikke så omfattende i dette skoleår.

Noter fra mine besøg på skolen:

Torsdag den 27. januar 2022

Dansk i 5. B

Eleverne har forberedt fremlæggelser. En pige starter med at fortælle om LEGO. Hun har lavet en fin PowerPoint til at understøtte det sagte. Efter fremlæggelsen stiller klassen opklarende og interesserede spørgsmål. Næste elev fremlægger om kaktusser. Hun har sat sig godt ind i det og klarer sig godt igennem trods virkelig svære ord. De andre lytter opmærksomt og har igen op-klarende spørgsmål.

Læreren går videre med kommentarer til illustrationer til en roman, der er blevet læst i klassen. Programmet for resten af timen gennemgås, hvorefter der er en kort pause. Efter pausen får de en læseprøve. Læreren starter med at læse en lille tekst, der skal give eleverne en forforståelse, så de bedre kan forstå teksten, de selv skal til at læse. Ydermere forklares den type opgave, de skal lave til læseteksten. Læreren forklarer grundigt, hvordan det hele skal foregå, hvorefter de laver en øveopgave i fællesskab. Da alle er helt med på, hvad det går ud på, skal de gå i gang. Der er musestille, og det er tydeligt, at alle er yderst koncentrerede.

Matematik 9. b

Klassen laver projektopgave i denne time, så jeg går videre.

Valgfag i madkundskab – en halv 8. kl.

Temaet er "budgetmad". Læreren har gennemgået et SU-budget for at anskueliggøre over for eleverne, hvordan deres situation kan se ud om ganske få år. Efterfølgende var der en "I-supermarkedet-quiz" med fokus på det psykologiske omkring varernes placering i et supermarked. Opgaven herefter stod på at eleverne skulle lave en madplan, der skulle kunne realiseres for et beløb på 200 kr. om ugen. Til slut skulle de i grupper tilberede et restemåltid af udvalgte ingredienser fra køleskab og skuffer. Der dufter dejligt rundt omkring og stemningen er høj.

Dansk i 4. kl.

Der har været en konflikt i frikvarteret, så klassen taler om, hvad der er sket, og hvordan de implicerede hver især kan handle anderledes, hvis der sker noget lignende en anden gang.

Klassen er i gang med at lave læselog, så eleverne skal først vælge en kreativt udformet forside. Som lektie har de lavet opgaver i "Stavevejen 2" fra Alinea 5. udgave 5. oplag 2021.

Næste opgave præsenteres. Nu gælder det flertalsendelser. Nogle opgaver skal laves alene og andre to og to. Læreren beslutter, hvem der skal arbejde sammen, efterhånden som de bliver færdige med den første opgave. Når de er færdige med opgaverne i Stavevejen, må de fortsætte i "Dansk direkte 4" fra Gyldendal 2. udgave, 2. oplag 2020. Næste opgave gennemgås i plenum, og eleverne markerer ivrigt, hver gang der er et spørgsmål. Læreren sørger for hele tiden at inddrage eleverne og henvise til, hvad de tidligere har arbejdet med og lært. Enkelt- eller dobbelt-konsonant gennemgås med eksempler og tydelig udtale.

I timen efter skal de rundt til forskellige arbejdsstationer, hvor der skal spilles forskellige spil med de grammatiske områder, de er i gang med. I klassen findes der en mængde spil og kreativt udformede plancher med faglige ting.

Matematik 1. A

Klassen arbejder med at måle, så det er vigtigt at have en lineal. Der måles omkredse af forskellige geometriske former. Læreren viser, hvordan man kan holde på linealen, så den ikke forskubber sig. Nu skal de selv lave streger på et stykke papir. De mindes om, at man bruger "stillestemmer", når der arbejdes. Der uddeles centicubes. Med disse skal der laves en figur. De skal nu tegne en streg rundt om figuren. Der gives hele tiden korte tydelige instruktioner, ligesom der øves klasseregler undervejs. Nu skal de i gang med at måle omkredse. Der er bundne opgaver (omkreds mellem 40 og 60 cm) og åbne opgaver. Eleverne må gerne gå ud på fællesområderne og gerne arbejde sammen to og to. De er meget ivrige med at måle, men de synes også, det er lidt svært.

Til slut skal der spises madpakker. Før de spiser, synger de en lille sang, og mens de spiser, fortæller læreren en historie.

Bogsystemet der anvendes er "Multi 1A" fra Gyldendal 1. udgave, 2. oplag 2012. Der suppleres med engangsmaterialer fra Rema, hvor de bare må "regne løs". De er snart færdige med 1. del og skal videre med 2. del, fortæller læreren.

Engelsk 8. kl.

Klassen har forberedt fremlæggelser om deres idoler. Dagens fremlæggelse drejer sig om Muggsy – en basketballspiller. Eleven fortæller frit og har åbenlyst en stor og specialiseret viden om sit idol. Efterfølgende skal de i gang med en skriftlig afleveringsopgave. Opgaven går ud på at skrive en indledning til et dagbogsindslag, hvor de sætter sig i en berømt persons sted.

Matematik i 6. kl.

Klassen arbejder med geometriopgaver i "Multi 6 Opgavebog" 1. udgave, 5. oplag 2021. Det drejer sig om rumfang og om at omregne mellem cm, dm og m. De har haft lektier for og efter at have gennemgået dem, går de videre med de nye opgaver. Når de er færdige med siden i opgavebogen, skal de arbejde videre på Matematik Fessor. Bliver de færdige der, skal de arbejde med Supertræneren.

Rundt omkring tales der lavmælt om opgaverne, og der opstår en smule konkurrence, efterhånden som enkelte bliver færdige.

Inden jeg forlader skolen, taler jeg med skolelederen. Han fortæller, at der skal afholdes møder med 4 elever, der hver især har problematikker, der bevirker, at de kan få problemer med overgangen til en ungdomsuddannelse. I den forbindelse ønsker skolen at lave en god overlevering, hvilket de vil tale med eleverne og deres forældre om. Perioden med onlineundervisning har gjort, at flere elever har oplevet udfordringer, fortæller han.

Tirsdag den 8. februar 2022

Dansk i 0. A

Da jeg stod ved døren, kunne jeg tydeligt høre, at stemning i 0. A var høj – på den gode måde! Da jeg kom ind, var nedtællingen til 1. klasse i gang. Den var visualiseret ved en talrække rundt på væggen, så eleverne kunne forholde sig til, hvor længe der var til, at de skulle i 1. kl. På den måde blev der også øvet tocifrede tal, hvilket mange af eleverne var gode til. Der var et par af eleverne, der havde lidt at sige, så fingrene røg i vejret. Efter at have lyttet til dem, begyndte læreren at læse højt fra klassikeren "Lille Virgil". Hele lokalet emmede af kreativitet og læring: Tal, bogstaver, spil, farveblyanter og alt, hvad man kunne ønske sig for en god skolestart. Desuden fokus på konflikthåndtering med plakat med konfliktrappen samt en plakat med skurke-sprog og en anden med heltesprog. På tavlen stod dagens program, hvor H.C. Andersen, små ord og Fandango F stod nævnt. Efter at have læst en lille historie om en pige, der havde fået et kors til sin dåb, blev der sagt fadervor. Så gjaldt det staveord. På tavlen satte læreren tre streger og sagde ord som "kål", "bil" og "bus". Eleverne skulle så lytte sig frem til, hvilke bogstaver ordet bestod af. Lydene blev tydeligt artikuleret og eleverne deltog ivrigt. De var så dygtige, at de snart kunne sætte niveauet lidt op. De taler om, hvor forskelligt "e" kan lyde, alt efter placeringen i ordet. Efter at have siddet stille er det nu tid til en løbetur på stien udenfor.

### Engelsk i 3. b

Klassen taler om sight seeing. På tavlen er der fotos fra forskellige berømte steder i London. De taler frit om, hvor man kan se berømte steder, og hvilke eleverne har set. De er gode til at formulere sig frit, og der tales hele tiden engelsk. Indimellem mangler de lidt ordforråd, men får hjælp til at formulere det, de gerne vil bidrage med. På katederet er der små todimensionelle modeller af nogle af de berømte bygninger. Da de kommer til London Eye taler de om, hvor mange der kan være i en "kurv". De finder en reklamefilm og kigger lidt nærmere på denne attraktion. Nu bliver eleverne delt ud i mindre grupper, hvor de skal øve små udsagn om seværdighederne. De har spillet "Paddington", hvor de kan øve at læse op og få snakket om de attraktioner, de indledte timen med at snakke om.

### DSA

To piger har brug for lidt ekstra danskundervisning. Som opvarmning spiller de "Ordtennis". Begge piger har noget på hjerte, men må lige vente lidt med at fortælle. Læreren læser 4 ord og eleverne skal sige, hvilket ord der er en farve. De er dygtige og tempoet sættes lidt op. Bagefter taler de lidt om nogle af de andre ord fra legen. I slutningen af måneden er det jo fastelavn, så læreren har forberedt, at de skal træne ordforråd omkring denne begivenhed. De ved allerede en del i forvejen og deltager ivrigt i samtalen.

### Kristendom 3. A

Klassen har vikar, så de har været på biblioteket og sidder nu og læser. Senere vil vikaren læse et par små fortællinger for dem.

### Tysk 8. kl.

Klassen arbejder med grammatik. De indleder med at tale om hensynsled og genstandsled, hvorefter de arbejder individuelt med opgaverne. Nogle af eleverne sidder i små grupper og snakker sammen om opgaverne. Der anvendes "Die Deutsch Bande 4" fra Alinea 1. udgave, 1. oplag 2019. Lektien bliver resten af siden.

### Dansk 9. A

Klassen har læst et digt af Naja Marie Aidt, novellen "Torben og Maria" og til denne lektion novellen "Som englenerne flyver" som lektie. De starter med at tale om personerne. Novellen har gjort indtryk på dem, og efterhånden når de omkring nøglestederne. De har hørt om bz'ere og yuppier og bruger disse begreber ind i samtalen om teksten. Efter den indledende samtale i plenum, går eleverne nu sammen i grupper af 3-4 elever, hvor de videndeler om de næste tre spørgsmål, de har forberedt sig på. Tilbage i plenum taler de om symbolerne og metaforerne i teksten. De kommer godt i dybden og bruger teksten meget til at underbygge. De når at perspektivere til såvel perioden som til andre værker. Samtalen afrundes med at tale om, hvordan teksten passer ind i det, de har hørt om

forfatterens skrivestil.

Dansk 7. B

De er i gang med at tale om personlige grænser. De kommer med mange eksempler på personlige grænser, positive grænser – når man gør noget, man er lidt bange for – og gruppepres. De taler om genren reklamekampagner for selv at kunne lave en kampagne for at respektere hinandens grænser. Lektien har været at tænke på et slogan. Det skal laves som en plakat, enten på karton eller fremstilles på computer. Der er lavet rene drenge- og rene pigegrupper, for at de på den måde har mulighed for at tænke på specifikke problemstillinger for deres eget køn.

I henhold til § 9 a skal jeg varetage tilsynet med, "at skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Fra man træder ind ad døren på Markusskolen, føler man sig velkommen. Man møder imødekomende og nysgerrige elever, der er videbegærlige og gerne delagtiggør én i deres viden. Al personale, jeg har mødt på min vej, har ligeledes været venlige og hjælpsomme, uanset hvad jeg har spurgt dem om. Når det var belejligt, drøftede jeg den enkelte times mål, indhold og afvikling med den respektive lærer, hvilket efterlod mig med den klare overbevisning, at alt, hvad der foregår, er nøje overvejet, gennemtænkt og planlagt, således at de i forvejen opstillede mål så vidt muligt bliver nået, og eleverne får mulighed for at udnytte hvert deres potentiale. Det er kendetegnende, at eleverne har gode og tillidsfulde relationer såvel indbyrdes som i forhold til lærerne. Her går fagligheden hånd i hånd med nærvær og tryghed.

På skolens hjemmeside ligger en skolerapport om trivselsmåling fra skoleåret 2018/2019, hvor skolen generelt scorer højt på parametrene "Social trivsel", "Faglig trivsel", "Støtte og inspiration" samt "Ro og orden". Mit indtryk er, på baggrund af ovenstående, at det stadig forholder sig således.

Skolen går højt op i evaluering og ikke mindst tilbagemelding til forældrene herom, hvilket er nøje beskrevet på skolens hjemmeside.

Ifølge Børne- og Undervisningsministeriets uddannelsesstatistik opnåede Markusskolen i skoleåret 2020/21 et samlet karaktergennemsnit i folkeskolens afgangseksamen på 8,5 ved de bundne prøver. Samtlige elever opnåede mindst 2,0 i dansk og matematik. Til sammenligning lå det samlede gennemsnit på landsplan på 8,0 og for kommunen på 7,7. Andelen af elever, der overgår til ungdomsuddannelser umiddelbart efter at have afsluttet et forløb på Markusskolen ligger ofte på 100% - og altid højere end såvel kommunen som hele Danmark.

I prøveterminen maj/juni 2021 blev en del af prøverne aflyst og skolerne fik mulighed for at undlade dele af nødundervisningen ved de mundtlige prøver, der blev gennemført, hvilket også er tilfældet i indeværende skoleår.

Jeg kan her til slut opsummere, at jeg anser alle fordringer og forventninger som værende opfyldt til fulde. Det er min uforbeholdne opfattelse, at undervisningstilbuddet på Markusskolen fuldt ud kan sammenlignes med det man kræver i folkeskolen. Skolen har en rød tråd gennem alle årgange ligesom årsplanerne for de enkelte fag afspejler en systematisk og fremadskridende proces i undervisningen. Slutteligt taler de endog meget tilfredsstillende resultater fra afgangsprøverne for sig selv. Helt kort kan jeg sige, at vilkårene for mit tilsyn har været helt optimale. Jeg glæder mig til at fortsætte tilsynsarbejdet på skolen.

Berit Søndergaard Larsen